

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/17/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116202612
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2018:7116202612.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Žákovou Máriou, v právnej veci manželov: Q. bytom J. zastúpená advokátom: JUDr. Marián Jusko, Advokátska kancelária Košice, Račí potok č. 3 a K., zastúpený advokátkou: JUDr. Semanová Zuzana, Advokátska kancelária, Košice, Garbiarska č. 5, za účasti maloletých detí: E. obe bytom J. u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice a plnoletého K. v konaní o rozvod manželstva s príslušenstvom takto

r o z h o d o l :

Manželstvo účastníkov konania uzavreté dňa XX.X.XXXX v W., zapísané v knihe manželstiev K., vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XXX, pod poradovým číslom XXX . r o z v á d z a .

Pre čas po rozvode manželstva zveruje maloletú E. do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia.

Konanie o úpravu rodičovských práv a povinností voči plnoletému K. z a s t a v u j e .

Otec je povinný prispievať na výživu mal. E. sumou 300 eur mesačne a na výživu mal. A. sumou 200 eur mesačne , vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca na účet matky vopred, počínajúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Styk otca s maloletými deťmi n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka, manželka sa návrhom, ktorý podala súdu dňa X.X.XXXX domáhala rozvodu svojho manželstva s manželom, ktoré uzavreli dňa XX.X.XXXX. Svoj návrh odôvodnila tým, že po narodení štvrtého dieťaťa od roku XXXX. manžel prestal strácať o ňu záujem a záujem o deti, jeho city ochladli, k čomu dopomohla aj práca v zahraničí, ktorú vykonával a v dôsledku ktorej domov nechodieval. Doma sa objavil maximálne trikrát do roka. Ich komunikácia je nulová, manžel sa nestará o domácnosť, ani o deti, nekomunikuje s nimi, ba dokonca ani nezavolá v deň ich narodenín. Pokiaľ sa doma objaví, deti sa mu snažia vyhnúť, pretože sa vyjadruje vulgárne a správa sa agresívne. Deti takéto vzťahy nesú veľmi ťažko. Preto ich manželstvo je vážne narušené, trvalo rozvrátené a toto manželstvo neplní svoj účel. Zároveň nie je možné očakávať obnovenie manželského spolužitia. Pre prípad rozvodu manželstva žiadala zveriť maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, výživné zo strany otca určiť sumou 450 eur mesačne pre maloletú E. a sumou 350 eur mesačne pre maloletú A.. Pre plnoletého K. žiadala určiť výživné 600 eur mesačne, avšak v priebehu konania K. dovŕšil plnoletosť, preto navrhovateľka svoj návrh v tejto časti vzala späť, manžel s tým súhlasil. Návrh na úpravu styku nepodala.

2. Manžel sa písomne vo veci nevyjadril. Prostredníctvom svojej advokátky oznámil súdu, že berie na vedomie právo manželky na podanie návrhu na rozvod manželstva a určenie rodičovských práv a povinností k maloletým deťom a je ochotný sa zúčastniť osobne rozvodového pojednávania.

3. Kolízny opatrovník podal vo veci písomnú správu dňa XX.X.XXXX, v ktorej uviedol, že prešetril pomery na strane matky a maloletých detí. Zistil, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, matka žije s deťmi, pričom otec prispieva matke mesačne asi sumou 1000 Eur mesačne. Z tejto sumy hradí matka výdavky na domácnosť, zabezpečuje starostlivosť o maloleté deti. Zároveň zabezpečuje aj starostlivosť o dospelú dcéru, ktorá ešte s nimi žije v spoločnej domácnosti. Podľa matky, rodičia spolu nekomunikujú pod dobu minimálne posledného roku, intímne spolu nežijú asi dva roky a kríza v manželstve trvá asi posledných 5 rokov. Obe maloleté deti, E. uviedli, že otec, keď prišiel domov, správval sa agresívne a bol v podnapitom stave, obe uviedli, že sa s ním nechcú stretávať, jedine, že sa zmení jeho správanie. S otcom kolízny opatrovník prešetrenie nevykonal, pretože v mieste trvalého bydliska sa nezdržiava. Kolízny opatrovník doplnil svoju písomnú správu podaním zo dňa X.X.XXXX, v ktorom uviedol, že otec maloletých detí sa dostavil na úrad dňa XX.X.XXXX a uviedol, že jeho adresa bydliska je na H., kde si bude preberať aj zásielky zo súdu.

4. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, ich sobášnym listom a rodným listom maloletých detí, opismi mzdových listov otca a matky, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi vyžadovanými súdom a predloženými účastníkmi konania, na základe ktorých zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Pred začatím pojednávania právny zástupca manželky uviedol, že sa vedie konanie sp. zn. 11P/160/2016 na tunajšom súde o úpravu rodičovských práv a povinností pre čas pred rozvodom manželstva a v tomto konaní súd dňa X.XX.XXXX nariadil neodkladné opatrenie, v ktorom zaviazal otca maloletých detí prispievať na výživu maloletej E. 40 eur mesačne a maloletej A. 40 eur mesačne. Poukázal na to, že v tomto konaní predložili výpisy z účtu otca maloletých detí za obdobie od S., ako aj za rok XXXX., z ktorých vyplýva, že príjem otca maloletých detí je podstatne vyšší, ako vyplýva z jeho mzdového listu. Práve z toho dôvodu naďalej trvali na tom, aby bol otec maloletých detí zaviazaný platiť výživné vo výške 450 a 350 eur mesačne. Čo sa týka plnoletého K., v tejto časti navrhovateľka svoj návrh vzala späť a žiadala konanie vo veci zastaviť. Právna zástupkyňa manžela so späťvzatím súhlasila. Zároveň namietala proti tým výdavkom, ktoré preukazovala matka v tomto konaní, pretože podľa nich sú tieto výdavky nadsadené, nereálne a neprimerané veku maloletých detí. Nie je v schopnostiach, ani možnostiach jej klienta platiť také vysoké výživné ako požaduje matka. Otec na pojednávaní súdu dňa X.X.XXXX uviedol, že pre neho je problém sa vyjadriť k návrhu na rozvod manželstva, pretože je veriacim katolíkom a pre neho je manželstvo sviatosť. Na druhej strane však nepopieral, že s manželkou nežijú v spoločnej domácnosti dlhodobo, ale nevie, či to je X. rokov.

6. Súd zistil, že u oboch manželov sa jedná o N. manželstvo, ktoré uzavreli dňa XX.X.XXXX z lásky. Z manželstva pochádzajú T. deti, avšak jedno dieťa, T. mala matka za slobodna a manžel ju adoptoval. Posledné spoločné bydlisko účastníkov konania bolo na H., obaja účastníci majú slovenské štátne občianstvo. Z manželstva pochádzajú A. maloleté deti. Ostatné sú plnoleté.

7. Manželka vo svojej výpovedi uviedla, že ich manželstvo sa začalo kaziť, pretože manžel stále pracoval na J. a neustále doma nebol. Domov chodieval iba na Vianoce, Veľkú noc a prázdniny. Jeho správanie však bolo agresívne a vulgárne, najmä v poslednom období a bol s ním ťažký život, aj čo sa týka výchovy detí. V posledných 5 rokoch manžel stratil záujem o starostlivosť o deti a dokonca deťom ani nezavolá. Často mával agresívne nálady a v dôsledku toho museli utekať z bytu, pretože ich vyhazoval. Naposledy v O. musela podávať trestné oznámenie a rovnako aj najstaršia dcéra, ktorej sa vulgárne vyhrážal. V byte manžel už nemá žiadne osobné veci. Päť rokov spolu nežijú intímne. Doposiaľ žije v T. byte, ktorý C. a za tento byt manžel platí XXX eur mesačne. Všetky štyri deti ešte študujú a o všetky štyri sa stará ona, žije s nimi v spoločnej domácnosti. Za obdobie posledných 5 rokov ani jeden z manželov neprejavil záujem o obnovenie manželského spolužitia a vlastne o týchto veciach spolu ani nekomunikujú. Čo sa týka maloletej E. navštevuje X. ročník ZŠ na D.. Sú s ňou pomerne vysoké náklady, na stravu vynakladá matka 100 až 150 eur mesačne, navštevuje výtvarnú na ZUŠ, kde matka platí 20 eur mesačne, vrátane výtvarných potrieb, navštevuje výuku streľby, kde platí matka 30 eur ročne. Mesačník jej matka nekupuje, cestovné do školy predstavuje asi 20 eur, cestuje na lístky. Nosí okuliare, ktoré matka zakúpila minulý rok prvýkrát a stáli 150 eur. Matkin príjem predstavuje XXX až

XXX eur v čistom. Manžel od S. na základe neodkladného opatrenia súdu platí výživné na maloleté deti sumou 80 eur mesačne na obe. Maloletá A. navštevuje X. ročník ZŠ, taktiež sa stravuje doma asi za 150 eur mesačne. Navštevuje ZUŠ a to hru na gitare, kde matka platí 20 eur mesačne. Absolvuje však aj naviac hodiny výuky, pretože reprezentuje školu a okrem toho chodí na súťaže. Naposledy v O. bola v D., čo stálo XXX eur, pretože matka musí zaplatiť ubytovanie a cestovné, stravovanie, ale aj zápisné. V tomto školskom roku ju čakajú ešte tri takého súťaže. Výška výdavkov závisí od toho, kde sa súťaž koná. Vzhľadom na to, že je dcéra talentovaná, tak ju v tom podporuje. Okrem toho však má s deťmi aj mimoriadne výdavky napr. mal. E. končí ZŠ, bolo treba dať peniaze na tablo, na kvety pre učiteľov a podobne. Okrem toho matka používa na dopravu detí aj auto, ktoré má požičané od svojho otca a musí do auta nakupovať benzín. Má vysoké výdavky na stravovanie rodiny, najmä dve staršie deti veľa zjedia. Občas deťom dá aj vreckové, musia však zdôvodniť na aký účel. Finančne matku podporuje rodina, pretože má 7 súrodencov, pritom ešte žijú obidvaja rodičia, ktorí sú dôchodcovia. Deti chodia aj do školy v prírode, s čím sú samozrejme spojené aj ďalšie mimoriadne výdavky. Maloletá E. od X.X.XXXX nastúpila na Z. Ďalšie výdavky súvisia s obutím, ošatením a hygienou maloletých detí.

8. Manžel vo svojej výpovedi uviedol, že on do manželstva vstupoval zodpovedne, s dobrým úmyslom, keď si bral manželku, ktorá bola slobodnou mamičkou. Až neskôr po uzavretí manželstva zistil, že manželka nie je vysporiadaná so svojou minulosťou, často utekala ku svojim kamarátom, ku svojej matke, kde nachádzala porozumenie, ktorú presvedčala o jeho neschopnosti sa jej venovať. Svojím správaním narušila celistvosť rodiny a napriek tomu, že sa snažil finančne zabezpečiť potreby rodiny, svojim hospodárením, vytvárala atmosféru nedostatku finančných prostriedkov, čo ho viedlo k dlhým turnusom na kamióne a odlúčeniu od rodiny. Jej asociálne správanie je neprijateľné s reálnym životom. Podľa neho sa o finančné zabezpečenie rodiny staral a stále stará. Podľa neho manželka všetky ich manželské problémy riešila útekem a vymýšľaním si, že je agresívny, že ju napáda a podobne. Podľa neho však, keď niekto niekedy niekoho napadol, tak to bola práve ona, aj pred vlastnými deťmi, spochybňovala jeho autoritu ako otca, pričom on pred deťmi nikdy nespochybňoval postavenie matky, práve naopak, vyzdvihoval jej autoritu. Pokiaľ manželka nebola spokojná s jeho správaním, tak dal ruky preč aj od detí, aby sa situácia ukludnila a okrem toho manželka bola aj enormne žiarlivá, čo sa prejavilo v ich vzťahoch, ale aj vo vzťahu s deťmi, a na jeho psychike. Podľa neho to má všetky znaky psychického týrania to, čo jeho žena s ním a s jeho rodinou robila. Posledných 11 rokov je vlastne 10 mesiacov v kamióne a keďže posledné dva roky sa nemohol vrátiť do spoločnej domácnosti k manželke, ktorá si to neželala, tak sa stiahol a zdržiaval sa u rôznych príbuzných. Funguje tak, že jazdí na J. len v zahraničí, pričom štartuje priamo z D. kde je sídlo firmy. Mimo mzdy, ktorú dostáva vo výške XXX až XXX eur mesačne, dostáva aj diéty v rôznej výške v rozpätí XX až XX eur denne. Uviedol, že popiera tú skutočnosť, že by sa správal agresívne, ale uznáva, že je výbušnej povahy. Ďalej uviedol, že čo sa týka D., v ktorom rodina žije je v S.. Za tento byt platí mesačne v rozpätí XXX až XXX eur mesačne a okrem toho platí deťom stravovanie v škole. S deťmi sa nekontaktuje z toho dôvodu, že nechce matke zasahovať do ich výchovy. Pokiaľ deti nechodia pravidelne na stravu, v škole mu povedali, že tie peniaze sa určite nestrazia. Byt začal platiť z toho dôvodu, že manželka za byt neplatila a koncom roka XXXX tam bol nedoplatok XXX. eur. Bol na to upozornený tak, že ten nedoplatok vyrovnal. Podľa jeho presvedčenia na termínovanom vklade zanechal XX.XXX eur a k tomuto účtu má dispozičné oprávnenie aj manželka.

9. Manželka uviedla, že takéto peniaze na termínovanom vklade možno boli pred 10 rokmi, ona nevie, kde sú tie peniaze, nech povie manžel.

10. Z opisu mzdového listu otca od jeho zamestnávateľa O. súd zistil, že jeho priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od X/XXXX do X/XXXX predstavoval XXX,XX . eur. Z opisu mzdového listu matky od jej zamestnávateľa X. zistil, že za obdobie od X/XXXX do X/XXXX jej priemerný čistý mesačný príjem predstavoval XXX,XX eur. Za rok XXXX . bol priemerný čistý mesačný príjem na strane otca XXX,XX eur. Ďalej súd zistil od zamestnávateľa otca, že poberá aj diéty, ktoré za obdobie od X/XXXX do XX/XXXX boli vyplatené v sume X.XXX eur, teda v priemere mesačne XXXX,XX eur.

11. Právna zástupkyňa manžela poukázala na to, že výdavky, ktoré matka na maloleté deti uvádza, sú neprimerane nadsadené a nereálne a matka ich doposiaľ nepreukázala, nepreukázala opodstatnenosť a realnosť ňou požadovanej výšky výživného. Preto by súd mal vychádzať iba z tých skutočných výdavkov, ktoré matka v konaní preukáže. Rovnako aj stravovanie detí vo výške XXX eur mesačne doma je neprimerané. Okrem toho otec platí dlhodobou trvalým príkazom obedy detí v škole mesačne 42 eur. Matka neuviedla ani výdavky súvisiace s plnoletými deťmi, ani školu, ktorú navštevujú. Okrem

toho, matka neuviedla, že poberá aj rodinné prídavky na deti a poberá výživné od otca maloletých detí 80 eur mesačne. Takto sa zvýšil jej príjem na XXX. eur mesačne, čo sa skoro vyrovná čistej mzde otca maloletých detí. Diéty, ktoré poberá otec sú pohyblivou zložkou mzdy a výška diét závisí od odpracovaných dní, resp. turnusov. Keď je otec doma a nepracuje, tak diéty nedostáva. Otec však je na dlhodobých pracovných cestách v J. 10 mesiacov v roku, sedí v J. a nemá takmer žiadnu dovolenku, preto navrhovala, aby súd zväžil skutočné a oprávnené potreby otca, ktorý sa väčšinu času zdržiava v zahraničí, kde musí zabezpečiť svoje živobytie a náklady v týchto krajinách sú podstatne vyššie. V kamióne sa stravovať nemôže. Ďalej upozornila na to, že mzda je peňažné plnenie zamestnávateľa zamestnancovi za odvedenú prácu a diéty predstavujú cestovné náhrady, ktoré sa podľa zákona za mzdu nepovažujú. Diéty slúžia výlučne na uspokojenie základných životných potrieb otca a to stravovanie, spanie, hygiena a podobne. Vyčísliła tieto výdavky tak, že 280 až 300 eur mesačne vynakladá otec na bývanie matky s deťmi 42 eur obedy A. a E. 80 eur výživné na A., 50 eur mobil otca, 52 eur drogéria, ošatenie, 1000 až 1200 eur strava, to je raňajky 10 eur, obedy 15 eur a večere 15 eur, 180 až 205 eur hygiena, bývanie otca v J. v hotely a v ubytovni, v hotely počas pracovných ciest, regenerácia, nedoplatky jedenkrát za rok, daň za byt jedenkrát za rok, úhrada škôd cca 500 eur, úhradu tacha a úhrada pokút. Otec si musí zabezpečovať bývanie mimo svojho bytu, pretože matka ho tam nepúšťa a pri poslednom pokuse zavolała políciu. Preto podľa právnej zástupkyne otca jeho výdavky mesačne predstavujú XXXX . eur. Ďalej poukázala na to, že do XX.X.XXXX matka mala možnosť dispozície s finančnými prostriedkami, ktoré zasielal manžel ako svoju mzdu na spoločný účet.

12. Podľa ust. § 18 zák. č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

13. Podľa ust. § 19 ods. 1,2 citovaného zákona o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obidvaja manželia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť. O veciach týkajúcich sa rodiny rozhodujú manželia spoločne. Ak sa nedohodnú o podstatných veciach, rozhodne na návrh jedného z nich súd.

14. Podľa ust. § 22 citovaného zákona k zrušeniu manželstva rozvodom možno pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

15. Podľa ust. § 23 ods. 1,2,3 citovaného zákona súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinností manželov podľa § 18 a 19.

16. Podľa ust. § 24 ods. 1,3,4,5 citovaného zákona v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného. Rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

17. Podľa ust. § 25 ods. 1,2 citovaného zákona rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku

s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode.

18. Podľa ust. § 62 ods. 1,2,3,4,5 citovaného zákona plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa ust. § 75 ods. 1,2 citovaného zákona pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

20. Podľa ust. § 76 ods. 1 citovaného zákona výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

21. Na základe vykonaného dokazovania a citovaných zákonných ustanovení súd rozviedol manželstvo účastníkov konania, pretože dospel k tomu záveru, že toto manželstvo už dlhodobo nefunguje, manželia nežijú fakticky v spoločnej domácnosti, ich manželstvo je iba formálnym zväzkom dvoch ľudí, ktoré bolo treba rozviesť. Napriek tomu, že manžel sa nestotožnil s návrhom manželky, súd vychádza z vykonaného dokazovania a nie zo súhlasu oboch účastníkov konania s rozvodom manželstva. Ani manžel však nepopieral tú skutočnosť, že dlhodobo nežijú s manželkou v spoločnej domácnosti, ani intímne. Vlastne posledné obdobie nemá ani prístup do bydliska matky s maloletými deťmi a v podstate sa nepodieľa ani na výchove detí. Za takýchto okolností toto manželstvo neplní svoje poslanie upravené zákonom o rodine a nie je ani žiaden predpoklad, že by niekedy v budúcnosti toto manželstvo svoje poslanie plniť mohlo. Vzhľadom na to, že manžel sa nepodieľa na výchove maloletých detí, nebolo zachovanie manželstva ani v záujme týchto maloletých detí.

22. Súd pre čas po rozvode manželstva zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá aj doposiaľ starostlivosť o ne riadne zabezpečovala a deti samé prejavili záujem zostať v osobnej starostlivosti matky, pričom pri pohovore u kolízneho opatrovníka uviedli, že s otcom sa stretávať nechcú. Účastníci konania styk mal. detí s otcom nežiadali upraviť, preto súd rozhodol tak, že tento styk neupravil.

23. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby (k rodičom, príbuzným, priateľom, prostrediu a pod.) a vývinové potreby (vek, školské, zdravotné, záujmové potreby a pod.), stabilitu budúceho výchovného prostredia (životné, ako aj bytové pomery rodičov, ich hmotné zabezpečenie, povahové vlastnosti a pod.). V praxi súdov sa pri rozhodovaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vychádza najmä z návrhov a vyjadrení rodičov, ako aj kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa, z ktorého správ o predpokladoch na výchovu dieťaťa a o vhodnosti výchovného prostredia čerpajú súdy podklad pre svoje rozhodnutie. Súd musí dbať na to, aby sa rešpektovalo právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov a udržiavanie pravidelného osobného styku s nimi a právo druhého rodiča, ktorému dieťa nebude zverené, na pravidelné informovanie o dieťati. Súd prihliadne aj na citovú orientáciu a zázemie dieťaťa, výchovnú schopnosť a zodpovednosť rodiča, stabilitu budúceho výchovného prostredia, na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove s druhým rodičom, na citové väzby voči súrodencom, prarodičom a ďalším príbuzným, ako aj na hmotné zabezpečenie zo strany rodiča vrátane bytových pomerov. Súd vždy zoberie do úvahy, kto sa dosiaľ okrem riadnej starostlivosti o dieťa staral o jeho výchovu zo stránky citovej, rozumovej a mravnej.

24. Pre určenie výšky výživného je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Takto výživné, ktoré súd určí, zabezpečuje deťom možnosť zachovania životnej úrovne v takom rozsahu, ako to bolo v čase, kým rodičia spolu žili. Preto súd v tomto konaní rozhodol, že otec zo svojho príjmu je schopný platiť výživné na mal. deti, na výživu maloletej E. sumou 300 eur mesačne a na výživu maloletej A. sumou 200 eur mesačne s prihliadnutím na odôvodnené potreby mal. detí, zárobkové možnosti a schopnosti otca maloletých detí. Súd zistil, že zárobkové možnosti a schopnosti otca maloletých detí sú podstatne lepšie, ako na strane matky, ktorej príjem je vo výške minimálnej mzdy. Matka svoju vyživovaciu povinnosť odčerpáva svojou osobnou starostlivosťou o mal. deti, jej finančné možnosti sú veľmi obmedzené a preto, ako uviedla, ju musí finančne podporovať jej rodina. Otec v minulosti prispieval svojej rodine 1.000 eur mesačne, z čoho mala matka platiť aj poplatok za bývanie, teda bolo vo finančných možnostiach a schopnostiach otca sumu 1.000 eur mesačne platiť zo svojho príjmu. Preto súd neuveril tvrdeniam uvedeným právnu zástupkyňou otca, že otec celý svoj príjem 1.600 Eur v priebehu mesiace minie a nič mu nezostane. Pokiaľ namietala proti tomu, že matka nepreukázala výdavky s maloletými deťmi, súd na základe vykonaného dokazovania má za to, že sa jedná o bežné výdavky s maloletými deťmi, ktoré sa nevymykajú z rámca bežných potrieb detí, primerané ich veku a školským povinnostiam, ktoré sú súdu známe z rozhodovacej činnosti. Vzhľadom na to, že maloletá E. nastúpila na I. školu, výška výživného 300 eur mesačne je primeraná potrebám maloletého dieťaťa v tomto veku. Jej potreby sa zvýšili aj školskou dochádzkou, aj fyzickým vývojom a z tejto sumy denná výška výživného predstavuje cca 10 eur. U maloletej A., ktorá navštevuje X. ročník ZŠ, teda druhý stupeň ZŠ je suma výživného 200 eur taktiež primerané jej odôvodneným potrebám a denná výške výživného predstavuje 6,66 eur. Na druhej strane sám otec svoje výdavky žiadnym spôsobom nepreukázal. Jeho výdavky, ktoré uviedol sú značne nadsadené, najmä čo sa týka výdavkov na stravovanie. Zatiaľ čo právna zástupkyňa otca namietala proti tomu, že matka vykázala na dve deti stravu vo výške 300 eur mesačne, otec si vykázal stravovanie pre seba na jednu osobu 1200 eur mesačne. Čo sa týka príjmu otca, do tohto príjmu je potrebné zaradiť aj príjem, ktorý dostáva na základe osobitného predpisu vo forme cestovných náhrad, teda nie je možné na takýto príjem otca neprihliadať. Súd preto vychádzal zo skutočnosti, že otcov príjem predstavujú mesačne aj diéty, avšak z týchto diét musí nevyhnutne vynaložiť určitú sumu na svoju existenciu a živobytie na pracovných cestách. Keďže v minulosti svojej manželke posielal 1.000 eur mesačne, je zrejme, že prevyšujúca suma 500 až 600 Eur mesačne mu na tieto nevyhnutné výdavky postačuje. A z takto zisteného príjmu súd vychádzal pri určení výživného. Preto súd má za to, že určené výživné je otec schopný zo svojho príjmu platiť, bez ohrozenia svojej existencie.

25. Konanie o úpravu práv a povinností rodičov voči plnoletému K. súd zastavil v súlade s § 29 ods.1 Civilného mimosporového poriadku (z.č. 161/2015 Z.z.).

26. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Košice I v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods.1 Civilného sporového poriadku, z. č. 160/2015 Z.z., ďalej iba CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods.1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne(odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 365 ods.1 CSP:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§62 ods.1 Civilného mimosporového poriadku, z. č.161/2015 Z.z., ďalej iba CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§62 ods.2 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 27 ods. 1 Zákona o rodine manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do 3 mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.